

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput LVIII. Negotiatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

traditionem) adhuc sit dominus; secundum leges nihilominus venditori res vendita tunc non perit, quia §. cum autem Instit. de empt. & vendit. dicitur: *Cum emptio & venditio contracta sit . . . periculum rei vendita statim ad emptorem pertinet, tamen si adhuc ea res emptori tradita non sit.* Et L. 1. Cod. de pen. & commod. rei vend. post perfectam venditionem, omne commodum & incommodum quod rei vendita contingit, ad emptorem pertinet. A⁶³⁰ liae leges, cum variis limitationibus, ultra supradicta, videri possunt apud Castropalaum disp. 5. p. 14. 15. & 16. & Dianam p. II. tr. 7. reol. 32.

630 Dicendum 3°. venditionem conditionatam, non perficiante impletam conditionem; si tamen facta fuerit per verba de presenti, sub conditione de futuro, dicendo v. g. *vendo tibi hanc domum, si pax ante finem anni venerit*, obligatio retrahitur ad diem celebrati contractus, perinde ac si ab initio absque conditione celebratus fuisset. Lessius lib. 2. c. 21. dub. 1.

CAPUT LVIII.

Negotio.

640 **N**egotio proprie est, dum quispiam rem alienam sibi comparat, ut eam immutatam vendendo vel permutando lucrum acquirat. Unde qui sibi comparat grana, ut inde panes aut cerevisiam conficiat, ex iisque venditis lucratur, non est negotiator, proprie loquendo, uti nec ille qui sibi comparat boves macilentos, ut eos impinguatos vendat, & sic lucratur. Quia non vendit rem immutatam, sed in melius mutatam.

641 **N**egotio non est generatim illicita: cum neque ex essentia sua, neque ex parte finis, vel alterius circumstantiae, secum necessario trahat aliquid mali, tametsi, ut S. Thomas ait q. 77. a. 4. in corp. *juste vituperetur, quia quantum est de se deserui cupiditati lucri, quo terminum nescit, sed in infinitum tendit.* Et ideo negotio secundum se considerata quaedam turpitudinem habet, in quantum non importat de sui ratione finem honestum, vel necessarium. Lucrum tamen, quod est negotiationis finis, est in sui ratione non importet aliquid honestum, vel necessarium, nihil tamen importat in sui ratione vitiosum, vel virtuti contrarium. Unde nihil prohibet lucrum ordinari ad aliquem finem necessarium, vel etiam honestum. Et sic negotio licita reddetur. Sicut cum aliquis lucrum moderatum, quod negotiando querit, ordinat ad domus suae sustentationem, vel ad subveniendum indigentibus, vel etiam cum aliquis negotiationi intendit propter publicam utilitatem, ne scilicet res necessaria ad vitam patria desint, & lucrum expetit, non quasi finem, sed quasi stipendium laboris.

642 **A**ddit S. Doctor in 4. dist. 16. q. 4. a. 2. quaestiu. 3. ad licitam negotiationem servandas esse conditiones sequentes. 1°. quod negotiatores tempore debito mercationes faciant,

non diebus festis, nec tempore quo carissimum inducere possint. 2°. quod modum debitum servent, utique sine fraude, & secundum licitum contractum. Tertia conditio est ut fiat sine debito, non utique propter suum lucrum; sed lucrum ipsum ulterius ordinando ad familiam vel pauperum necessitatem, & finaliter ad Deum ipsum; ad quem omnia necessarii esse referenda, demonstratum est to. i.

Quia vero negotiatores ut plurimum ista cordi non habent, vel adeo tenuiter, ut finis ipsorum ultimus plerumque sit lucrum, & ideo frequentia sunt negotiatorum vitia, juxta illud Eccli. 26. *difficiliter exiit negotiator a negligentia, sive (ut textus graecus habet) a deceptione*, quia nimium seipsum & alios decipit. Quia etiam negotio nimis implicat animum secularibus curis, ac per consequens a spiritualibus retrahit (inquit S. Thomas citata q. 77. a. 4. ad 3.) Denique quia Apostolus dicit 2. Timoth. 2. *Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus: propterea sacri Canones negotiationem Clericis interdicit, prout videre est apud Gratianum dist. 88. Ipsi etiam Tridentinum sess. 22. de reform. c. 1. (conformiter Apostolo proximè laudato) interdicit secularia negotia.* Quibus cum annuocentur tutela, curatela, & similes curae, quibus Clerici multis solent difficultatibus intrinsecis, a divinisque functionibus impediri; hinc est quod Concilium Africanum, à S. Cypriano laudatum, prohibet, *ne quis de Clericis, & Dei Ministris, tutorem vel curatorem testamento suo constituat.* Justinianus quoque Imperator L. 51. C. de Episcop. & Cleric. Episcopis, Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, & Monachis omnibus immunitatem ab omni tutela & curatela concedit, *ut aliis omnibus de relictis, Dei omnipotentis ministerii deseruiant.*

CAPUT LIX.

Pretium quo vendendum est, & emendum.

644 **D**icendum 1°. quod carius vendere, vel vilius emere rem, quam valeat, est secundum se injustum & illicitum. Verba sunt S. Thomae q. 77. a. 1. in corp. Quia (inquit) emptio & venditio videtur esse introducta pro communi utilitate utriusque. Quod autem pro communi utilitate inductum est, non debet esse magis in gravamen unius quam alterius. Et ideo debet secundum aequalitatem rei inter eos contrahens institui. Et ideo si vel pretium excedat quantitatem valoris rei, vel e converso rei excedat pretium, tollitur justitia aequalitas. Et ideo carius vendere, vel vilius emere rem, quam valeat, est secundum se injustum, &c.

645 **D**icendum 2°. justum pretium determinandum non esse ex sola aestimatione venditoris: utpote qui Judex esse non debet in propria causa; neque ex naturali dignitate rerum venalium (alias mus carius vendi posset quam panis, & pulex plus quam gem-